

народност, един от тия мелези, които скитат из вертепите на Средиземно море и съединяват в себе си пороците на много раси“ (233); *„Очите ѝ, студени, черни и вероломни, гледаха с втрепенати неподвижност на змия, а от тялото ѝ се излъчваше някакво лениво сладострастие, което превръщаше любовта в мръсна оргия. Тази жена - приличаше на горчиво-сладък банан - ...“* (233-4). Ако съпоставим „неопределената народност“ на Жоржет Киди с твърдението на Бенц, че *„кръстосването на расите създава жестоки индивиди“*, ще можем да си обясним и защо Елена Петрашева е дете на смесен брак. Освен жестокост, *„левантинското“* крие и вероломство. Цитираното по-горе описание на очите на Жоржет Киди - *„студени, черни и вероломни“* - по същността си е отглас от характеристиката на Елена във финала на „Поручик Бенц“: *„Цялото ѝ лице пламтеше от гняв - оня тъмен левантински гняв, който поради безсилието си да се прояви веднага, по-късно трябваше да вземе облика на тъй вероломно отмъщение“* (257).

Отмъщението концентрира в себе си онези деструктивни страни на архетипа, които Димов назовава с *„левантинското“*, и ги привежда в действие. Същността на *отмъщението като действие* отвежда към друго - фабулно равнище на функциониране на архетипното. В този смисъл разрушителното женско начало се оказва движеща сила на романовата фабула. Когато любовта се превърне в омраза, жената стига до отмъщение и в крайна сметка всяка от героините - според логиката на характера си - успява да го осъществи: Елена отмъщава на Бенц задкулисно, по *„левантински“* вероломно; отмъщението на Фани е открито и директно; Ирина отмъщава на Борис чрез игнориране и презрение.

Дотук архетипното бе разгледано само като съдържание на образите. Архетипите обаче като *„структуриращи образци на психологическо поведение“* най-ярко се открояват в ключовите моменти на фабулното развитие. В романите на Димитър Димов *„преходните и универсални житейски събития“* са сведени до две: любов и смърт, при това романтично обвързани. Анализът на архетипната природа на ситуацияите изисква тълкуването на образите да става от гледната точка на същностните отношения помежду им. Този подход неминуемо ни отвежда към архетипни модели, чието разглеждане отново ще обедини женските с мъжките образи в Димовите романи.

Всеки един от образите потенциално е „зареден“ с повече